

"Tėvynė" Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Pankatdienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vainikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vainikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 11 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y., Kovo (March) 12, 1937.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVIII

Tikisi Dar Daugiau Laimėti

DETROIT, MICH. — Automobilų darbininkų unija skelbia, kad plačiai žinoma ir didelė nepriklausoma automobilių kompanija, Hudson Motor Co., sutiko pradėti derėtis su unija algų ir darbo sąlygų klausimu. Derybos jau pradėtos. Kol kas, unija savo reikalavimų dar nepaskelbė.

Panašios derybos neseniai prasidėjo ir su Chrysler automobilių korporacija. Tuo tarpu derybos su General Motors korporacija tęsiasi ir jau netoli pabaigos.

Automobilių unijai nusilenkė dar viena didelė automobilių kompanija, butent Briggs Manufacturing Co., gaminanti Fordo automobilių „Jodies“ (viršus). Šios kompanijos faktiniai darbininkai buvo paskelbę sėdėjimo streiką, bet kompanija ji tuojau likvidavo, sutikdama pradėti derybas su unijos atstovais.

Murray Corporation of America dirbtuvėse, kurios gamina automobiliams viršus ir kuriose dirba apie 6,500 darbininkų, sėdėjimo streikas užsibaigė. Susitarkimo sąlygos, kol kas, dar nepaskelbtos.

Detroit, Maoid korporacija streiko prisibijojo ir susitaikė su darbininkais, pakeldama jiems atlygą po 10 centų per valandą.

Tuo tarpu New York General Electric kompanija, kuri išdirbinėja daug ir įvairių elektrinių reikmenų, sutiko pradėti derybas su elektros ir radio darbininkų unija, kuri priklauso industrinių unijų organizacijai. Derybos prasidės kovo 15 dieną. Unijos atstovai reikalauja pakelti 10 nuosimtį algų visose šios kompanijos dirbtuvėse.

Hitleris Rengiasi Tulam Žygiui

WASHINGTON, D. C. — „New York World-Telegram“ redaktorius p. R. P. Simms savo laikraščiui iš Washingtono praneša, kad čia gaunama žinių net iš keturių Europos sostinių, buk šiuo laiku Vokietijos kariuomenėje einas toks didelis bruzdėjimas, kuris galės būti net sensacingesnis, negu metai atgal vokiečiams besirengiant Reiną reokupuoti. Sakoma, kad kariuomenė turinti slaptą įsakymą būti prisirengusia veiksmui apie vidurį kovo mėnesio. Ar šis veiksmas išsiverž per Vokietijos rubežius, ar tą tokio suvaidys pačioje Vokietijoje, tuo tarpu nepatirta. Tačiau šiuo laukiamu įvykiu labai domisi Austrija, Vengrija, Čekija ir net Anglija, Belgija ir Francija. Yra spėjama, kad Hitleris rengiasi okupuoti Austriją, Vengriją ar Čekiją, o gal ir visas tris ant syk. Jis, mat, tikisi, kad jei tai padarytų, tai būtų pro ausis praleista taip, kaip dikšiosios valstybės praleido Reino reokupavimą, arba kaip nesuvaldyta Italija, kuomet ji iškėlė karą Etiopijai ir ją pavergė. Okupavęs augščiau minimas valstybes, jis galėtų valstyboms padiktuoti sugražinimą kolonijų, kurių Vokietija po Didžiojo Karo neteko. O gal Hitleris suuodžia ką tokio nepaprasto pačioje Vokietijoje, todėl ir rengiasi. Tai galės paaiškinti visi netolimoje ateity.

VIS DAR SKERDZIA.

LONDONAS. — Čia gaunama žinių, kad neseniai Italijos karių bursy įsiveržė į Jungtinių Valstijų ambasada Addis Ababoje (Etiopijoje) ir ten išskerdė 160 etiopų, kurių dalis tarnavo tuoj ambasadoje ir kurių dalis buvo pasislėpusi nuo italų, kurie po sužeidimo gen. Graziani smarkiai etiopų terorizuoja. Jungt. Valstijų valdžia del šio įvykio pasiuntė Italijai notą.

Automobilistai Nerimsta

DETROIT, MICH. — Nors tarpe automobilistų unijos ir Chrysler automobilų kompanijos atstovų derybos tebeina, bet kovo 8 dieną šios kompanijos darbininkai išėjo į streiką. Streikuojama del to, kad kompanija nenori pripažinti šios unijos kaip vienintelės minimos korporacijos darbininkų atstovės.

Taipgi bevedant derybas tarpe unijos ir Hudson Motor kompanijos atstovų darbai sulaukyti, nes tenai irgi panašus, kaip su Chrysler kompanija, nesuipratimas reiškiasi. Šiuo tarpu Detroite streikuojama apie 75,000 automobilių. Chevrolet ir Fisher Body fabrikuose kovo 8 dieną darbininkai vėl buvo pradėję sėdėjimo streiką. Tačiau, unijos ir darbavimų atstovams pasitarus, darbininkams įsakyta dirbti ir jie dirba.

GEN. P. KUBILIUNAS AMNESTUOTAS.

KAUNAS. — Vasario 16 d. išvakarėse buvo amnestuotas ir iš kalėjimo paleistas buvęs Lietuvos generalinio štabo viršininkas Petras Kubiliunas. Kaip žinoma, 1934 m. birželio mėn. po nevykusio pučo jis buvo suimtas ir karo lauko teismu nubaustas mirties bausme. Bet vėliau ši bausmė Respublikos prezidento buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Druage su P. Kubiliunu, amnestuotas ir buvęs gusarų pulko vadovas Juozas Bačkus. Jis taip pat dalyvavo sukilime.

UKMERGĖ. — Netrukus Ukmergėje numatoma statyti gyvuliams gydyklą. Šiuo reikalu yra susidomėjusi savivaldybė ir dabar svarsto statymo sąlygas. Ligoninė numatoma statyti miesto pakraštyje. Tai bus bene pirmoji gyvulių ligoninė visoje Lietuvoje.

Ispanijos Civilio Karo Žinios

BLOKADA ATIDĖTA.

LONDONAS. — Tarptautinis 27 valstybių komitetas kovo 4 dieną svarstė Ispanijos pakraščiu blokados reikalą. Kadangi blokados planas dar nėra pilnai išdirbtas, tai Ispanijos pakraščiu blokavimas atidėta iki kovo 20 diena. Kas liečia Rusijos prie šio reikalo neprisdėjimą, tai pastaroji pasiteisina tuo, buk neturinti gana stiprių laivų į tolimus Ispanijos pakraščius pasiųsti. Principe ji blokadii pritaria.

ARESTUOJA SUOKALBININKUS.

MADRIDAS. — Praeitą savaitę Madrido policija paskelbė, kad susekusi kraštutiniai dešiniojo elemento suokalbaviams prieš lojalistų valdžią. Policija sako sučiupusi knygą, kurioje telpa suokalbinkų daug vardų. Tuo sumetimuo daug nužiurėtųjų areštuojama.

ITALIJOS ATSTOVAS.

ROMA. — Pastaromis dienomis vyriausias fašistų tarybos narys, Roberto Farrinaci, vyksta pas Ispanijos sukilėlius. Spėjama, kad jo žygis lies politika ar diplomatiją tarpe sukilėlių ir Italijos valdžios.

SUKILĖLIAMS NESISEKA.

MADRIDAS. — Sukilėliai veikia kasdien dar puolimus ant Madrido, bet vis atmušami atgal. Kai kuriose sekcijose jie dažnai ir stambiai pralaimi, kai kurias pozicijas pradeda aplėisti. Oviežo mieste lojalistai veržiasi į priekį ir ima vieną po kitos sukilėlių pozicijas.

BOBBARDAVO MADRIDĄ.

MADRIDAS. — Kovo 7 dieną sukilėlių 24 lėktuvai svaidė bombas Guadalajara sekcijoje. Didelių nuostolių nepadarėta.

NUZUDE DAUG SUKILĖLIŲ.

SANTANDRE, Ispanija. — Lojalistų valdžia praneša, kad smarkiuose prie Robledo de Chavela susirėmimuose 900 sukilėlių užmuše ir sužeidė. Minimas miestas randasi šiaurvakariniame fronte prie Madrido.

DAR DAUGIAU ITALŲ.

GIBRALTAR. — Čia gaunama žinių, kad į Cadiz uostą iš Romos atvykę 2,500 italų liuosnorių, kurie gelbės sukilėlius. Italai, tačiau, šią žinią užgindina.

NUSKANDINO LAIVĄ.

BORDEAUX, Francija. — Čia gauta patikrinta žinia, kad Biscay įlankoje sukilėlių kariškais laivais „Canaries“ apšaudė ir nuskandino lojalistų laivą „Mar Cantabrico“. Minimas laivas vežė lojalistams eroplanus, ginklus ir amuniciją. Nuskindinto laivo igula išgelbėta.

Studentai Užstoja Demokratiją

NEW HAVEN, CONN. — Kovo 6 d. čia įvyko dvidešimties universitetų, kolegijų ir akademių katalikiškosios studentijos konferencija, kur iškelta diskusijos tema: „Demokratija ar Diktatura“. Po dviejų valandų diskusijų, priimta rezoliucija maždaug sekamo turinio: kad si konferencija sutinka remti demokratiją Jungtinėse Valstijose ir kad darys visa kas galima prieš tuos, kurie bandys demokratybei šiame krašte kenkti. Diskutuota taipgi ir apie demokratybę europinėse valstybėse. Šiose diskusijose gerokai pakedentas Vokietijos diktatorius Hitleris.

DEPORTUOJA VOKIEČIUS.

MASKVA. — Pereitą metų Rusijoje suimta 10 vokiečių, kurie įtarti sabotavime. Tie suimtieji iki šiol laikyti kalėjimuose. Dabar vėl suimta 34 panašiuose darbuose įtarti vokiečiai. Jie visi netrukus bus deportuoti į Vokietiją. De šiu suimtųjų Hitleris net kelis kartus siuntė Rusijai griežtas protesto notas.

Amerikiečiai Suteikė Lietuvai Virš 4 Milijonus Litų

KAUNAS. — 1936 metais Lietuvoje iš Amerikos buvo gauta 4,037,800 litų sumai paštopieriaidų. Tuo tarpu 1935 metais paštopieriaidų buvo gauta 3,827,900 litų sumai. Taipgi, paštopieriaidus iš Amerikos į Lietuvą, kurias daugumoje sudaro Amerikoje gyvenančių lietuvių dovanos savo giminiams bei pažįstamiems Lietuvoje, nuo šio laiko ima didėti. Tą patį rodo ir šių metų sausio mėnuo. Per šį mėnesį iš Amerikos į Lietuvą paštopieriaidų buvo atsiųsta 632,200 litų sumai, o pernai tuo pačiu metu — 236,100 litų sumai.

Ir Vaikus Mokys Kariauti

MASKVA. — Čia paskelbta, kad visi Rusijos vaikai, nuo 8 iki 18 metų amžiaus, bus mokomi kariauti: naudoti kulksvaivaičius, dujines kaukes, operuoti automobilius, tankus, lėktuvus ir tt. Matyt, kad Rusija karui ar apsigynimui nuo puolikų rengiasi ne juokais.

Vokiečiai Puola New Yorko Majorą

NEW YORK, N. Y. — New Yorko miesto majoras, La Guardia, andai kalbėdamas žydų moterų metinio susirinkimo višėse, tarp kita ko pareiškė: „Aš įstaisyčiau baisenybių kambarį New Yorko pasaulinėje parodoje 1939 metais ir jame įstatyčiau figurą to rudmarškinio fanatiko, kuris dabar drumsčia pasaulinei taikai“.

Vokiečiai tuojau suprato, kad čia kalbėta apie jų vadą Hitlerį ir delto jie sujudo protestuoti prieš La Guardia išsiurkimą. Po pasakytos kalbos sekančią dieną vokiečių atstovas Washingtono tuojau nubėgo į valstybės departamentą ir pareikalavo, kad toks Hitlerio įžaidimas būtų atšauktas. Valstybės sekretorius, p. Hull, vokiečius patenkino. Tuo tarpu vokiečių spauda La Guardia puocuoja „vokiškos kultūros“, „gražiais“ priedeliais, jį „komplimentuodama“ taip, kad net aušais rausta. Štai keletas tų „komplimentų“: „Tas kvailias šmeižikas“, „New Yorko gangsterių vadas“, „Tas žydiškas nepiliečiui, vokiečiui Paul Karl, masazišto leidimo, pamatuojamas tuo, kad New Yorko miestą negalys garantuoti privilegijų vokiečiui panašiai, kaip tokioms privilegijoms nebūtų teikiama žydų Vokietijoje. La Guardia, kaip žinoma, šaltai atsinešė ir į įvyki, kuomet tais pačiais metais nuo vokiško laivo Bremen buvo nutraukta vokiškoji swastikos vėliava. Vokiečiai delto dabar labai garsiai klykia. Jie net reikalauja, kad toks „nešvarus žydas“ neprivalėtų viršininkauti tokiam miestui, kur gyvena 8,000,000 žmonių. Prieš La Guardia eina ir New Yorko gyvenanti vokiečiai, kurie žada jam atsilyginti laike majoro rinkimų, kurie įvyks lapkričio mėnesį, 1937 m. La Guardia tuo tarpu į tai mažai domės kreipia ir apie bent kokį Hitlerio atsiprašymą, matyt, nē negalvoja.

Bangos Apdaužė Italų Laivą

NEW YORK, N. Y. — Vasario 27 d. iš New Yorko išplaukė didžiulis italų laivas Rex. Beplaukiant, ties Azoros salomis jį išliko didelės bangos, kurios laivą pradėjo taip traukti, kad du žmonės jame užmušta ir 74 sužeista. Laivo tarnautojai sako, kad jiems dar niekad neteko matyti tokių didelių bangų, kokios šį laivą budeliu išliko. Ir bendrai šiuo laiku Atlanto vandenyne siaučia didelės bangos. Visu plaukimo laiku laivui Rex teko kovoti su tomis didžiulėmis bangomis.

\$23,000,000 IŠLEISTA PREZ. RINKIMAMS.

WASHINGTON, D. C. — Specialė senatorių komisija pranešė, kad republikonų partija praėjusio prezidento rinkimuose išleido \$14,198,202, o demokratų partija tam pačiam tikslui išleisdusi \$9,228,406. Vien amunicijos fabrikantas DuPont republikonams aukojęs \$500,000. Kitos partijos išleisduos visai mažai; pavyzdžiui: socialistų partija \$24,962, o komunistų partija — \$162,040.

Prašo Reformuoti Teismus

WASHINGTON, D. C. — Kovo 4 dienos vakare demokratų partija surengė vadinamą „laimėjimo puotą“, kurioje dalyvavo daug rinktinų žmonių. Vyriausiu to puotos kalbėtoju buvo prez. Rooseveltas, kuris savo kalboje ragino demokratų partiją veikti solidarngai ir visomis priemonėmis remti teismų reformų sumanymą. Tos reformos, sulig prezidento, yra skubios. Vyriausiojo Teismo teisėjų veiklą reikią suvaržyti, nes jie trukdo vyriausybei gerus žygius. Butina reikią iškovoti ekonominę laisvę ukiminkams, darbininkams ir mažiesiems prekybininkams.

Jis nurodė, kad jei teismai nebūtų varžė vyriausybės veiklos ir visų jos planų, jei nebūtų sugriovę kongreso pravesų NRA ir kitų įstatymų, ukiminkai būtų jautęsi laimingesni ir darbininkai nebūtų turėję tokių streikų, kokius pastaraisiais laikais turi bei krašte betvarkės jau nesimatyti. Jis ragino, kad piliečiai, kurie pareiškę pasitikėjimą demokratams laike rinkimų, nelauktų su reformu vykdymu, bet veikty tuojau, be jokio atidėliojimo. Tų reformų laukia ukiminkai, darbininkai ir milijonai Amerikos piliečių. Jis pareiškė taipgi, kad darymas reformų teismuose, nėra siekimas jokios diktatūros. Pasisakė, kad kai sekančiame termine jo vietą užims kitas asmuo, jis norėtų matyti, jog šis kraštas ir jo piliečiai jau daug kuo apurpinti, kad nebūtų to skurdo, kokis dabar galioja, kad geriau gyventų tie, kurie dabar skurde gyvena. Kadangi tai yra skubus reikalas, prezidentas savo kalbą užbaigė: „VEIKIME DABAR“.

Rengiasi Kelti Plieno Kainas

NEW YORK, N. Y. — Wm. A. Irvin, Jungt. Valstijų Plieno korporacijos prezidentas, paskelbė, kad plieno kaina netrukus turės būti pakelta nuo \$3 iki \$8 tonui. Tai bus daroma todėl, kad sulig sutarties darbininkams pakeliama algos ir sutrumpinama darbo laikas iki 40 val. savaitėje. Be to, esą pabrangusi anglis ir kita medžiaga reikalinga plieno gamyboje. O plienas šiuo tarpu, pasirodo, bus labai reikalingas: vien Jungt. Valstijų karinių laivų statybai reikės apie 30,000,000 tonų plieno, be to ir Anglija plieno dasipirks Amerikoje, nes jį pirmisiais pagyvinto ginklavinosi metais žada išleisti apie 1,348,000,000 dolerių.

GILIAUSIAS EZERAS LIETUVOJE.

KAUNAS. — Lietuvoje yra keliasdešimt ežerų. Ligi šiol buvo manoma, kad giliausias ežeras yra Dauguose, Alytaus apskr. Bet dabar Lietuvos geografai ištyrė, kad Lietuvoje yra giliausias Tauragnų ežeras, Utenos apskr. Jis yra 61 metro gilumo. Didžiausias Lietuvos ežeras yra Plateliuose. Jis apima apie 900 hektarų plotą.

„SĖDĖJIMŲ“ STREIKŲ EPIDEMJA.

CAIRO, Egiptas. — „Sėdėjimų“ streikų, pradėta praktikuoti Amerikoje, epidemija pasiekė net Egiptą: Cairo mieste esančiame fortifikuotame Asisunt vienuolyne užsidarė vienuoliai ir paskelbė sėdėjimo streiką, reikalaudami prašalinti iš pareigų jų perdėtinį. Streikuojanti vienuoliai neprislėdžia prie savęs nė bažnytinės, nė svietiškosios valdžios. Valdžia daro pastangas sėdinčiuosius vienuolius paimti su kariuomenės pagelba.

Statys J. Širvydvi Paminklą

JUŽINTAI, ROKISKIO APSKRITY. — Južintų miestely, kuriame prieš metus yra miręs š. Amerikos lietuvių veikėjas ir laikraštinkas J. O. Širvydas, neseniai įvyko gausus visuomenės susirinkimas. Jame vien senesniųjų ukininkų dalyvavo per 50. Į prezidiumą buvo pakviesti Rokiskio apskrities viršininkas Vl. Rozmanas, K. Širvydienė, velionio žmona ir mokytojas T. Riautas. Susirinkime buvo plačiai pasitarta kaip vykdyti užsibrėžtą tikslą — pastatyti J. O. Širvydvi paminklą — jo vardo namus ir antkapį. Susirinkime buvo išrinktas ir J. O. Širvydvi paminklo statymui komitetas: garbės pirmininku — apskrities viršininkas Vl. Rozmanas, pirmininku — Južintų valsčiaus viršaitis Žukelis ir nariais — kun. Žulis, I. Širvydienė, mokytojas Balnanosis ir nuovalus viršininkas Šabauskas. Prie šių visuomenės namų statymo lėšomis bei medžiaga prisidės valsčiaus ir apskrities savivaldybės, o taip pat visuomenė ir organizacijos. Apylinkės ukiminkai prisidės darbu suveždami miško medžiagą ir kit. Dabar komitetas tvarko planą, kaip bus vykdomi paminklo statymo darbai ir kokių būdu bus ateity tvarkomi J. O. Širvydo vardo visuomenės namai Južintuose.

EDVARDAS VESIS GEGUŽES 22 DIENĄ.

VIENNA, Austrija. — Čia turima pasitikėtinų žinių, kad buvęs Anglijos karalius Edvardas žada su ponu Simpsoniene apsviesti gegužės 22 dieną, tai yra veiktuo pačiu laiku, kai jo brolis Anglijoje bus vainikuojamas. Šiūbą jiems duosias iš Anglijos atvykęs kunigas. Su tuoktuvėms jaunavedžiai jau dabar rengiasi.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuviu Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisy sušug savo nuostatas. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

DAR APIE SLA. STOVĮ

Praeitame numery jau rašėme apie SLA. triumfą. Bet kadangi tai yra labai svarbus mūsų organizacijos įvykis, manome, nebūs pro šalį dar kartą apie tai prisiminti.

Apie mūsų organizaciją pašalinuose žmonėse, per metų metus, lieka neigiamas sukis: buk SLA. savo narius skriaudžia, buk juos išnaudoja, jo valdyba reikalaujanti pridėti nevedanti, kitur viskas geriau ir tt. ir tt. Ta neigimo dvasia pasiekė ir mūsų narius, kurie labai jaudinamiesi link savo organizacijos pradėjo atsinešti: kad ir del mažiau dalykėlio jaudinasi, barasi, pyksta ir negražias kalbas apie savo organizaciją skleidžia. Tas jaudesius, aišku, pirmiausiai išsiliecia į savuosius viršūninkus — Pildomoji Taryba — o juodaugiau piktos tulžies tenka arčiausiai prie vairo stovinčiam Sekretoriui. Nors, reikia sakyti, ta piktumo banga jau pradeda subliuksti, bet vis tik jos dar nemaža, galima sakyti vis dar perdauga. Matomai, kad tie pašaliečiai ir net mūsų nariai labai retai pagalvoja, kiek be miego naktų ta dvujamoji Pildomoji Taryba praleidžia, kiek galvosuko ji turi, besimpindama organizacijos reikalais, kad savo nariams geresnį patarnavimą suteikus, kad jų sumokamus pinigų kaip reikiant apsaugojus. Ar kas supranta ar nesupranta, Pildomoji Taryba, tu visų barimų ir peikimų-keikimų nebedama, nurija kartų „padėkos“ žodį iš tų žmonių, kuriems tarnauja, veža ta sunkiųjų vežimą ir tiek. O tas vežimas sunkus. Ypač jis buvo sunkus laisvės depresijos, kuomet viso mūsų gyvenimo eiga buvo nervinga ir nepastovi. Juk nejuokas, kuomet pradėjo bonai kristi: nešposai, kai rejudomąjį nuosavybę iki žemiausio laipsnio nukrito ir pakriko. O čia juk mūsų organizacijos nemaža pinigų dalis sudėta. Nebuvo taipgi malonus momentai, kuomet valstijų apdraudus departamentai pradėjo visokius reikalavimus ir sunkiai išpildomas sąlygas statyti. Sakoma, čia juokai ir baikiu jau nebuvo! Pildomoji Taryba ir gražiojus ir piktuoj tarpusavy tas problema rišo. O čia irgi daugiausia karčių valandų teko pergyventi ir daug galvosuko priekšti SLA. Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikiui.

Bet, nors einant tais erskėčiuotais keliu, kaip jau minėjome praeitame „Tėvynės“ numery, SLA. pasiekė tokio laipsnio, kokio dar niekad savo gyvenime neturėjo: nesamąjį atsakomybę (solveney) pasiekė net 145.51%. SLA. turtas — virš dviejų milijonų dolerių.

Aišku, už atvedimą organizacijos į tokį gerą stovį padėka priklausomai tū sunkiai dirbančiąjį Pildomąjį Tarybą, kuri maloniai sutiko leisti Sekretoriui SLA. turtą pergrupuoti. Juo didesnė padėka priklausomai mūsų sumaniam Sekretoriui, Dr. V. J. Vinikiui, kuris, Pildomosios Tarybos leidžiamas, tai kogeriausiai atliko.

Už SLA. išlaikymą laike sunkiosios krizės didelis padėkos žodis priklausomai ir mūsų širdingai darbuotojams, kuopų valdyboms ir nariams, kurie turėjo pakankamai gerleizinę pakantą per tą sunkiajai organizacijos labai dirbti ir jos pastovumą bei prestižą išlaikyti.

Gerėjant ekonominei buklei Amerikoje, neabejojame, SLA. padėtis su korna diena irgi gerės. Tik reikia dar daugiau kooperacijos tarp viršūninkų, darbuotojų ir narių. Reikia daugiau vienai kitais pasitikėti, o kuomet Susivienijimui niekas

nebus pavojingas, niekas jo neigalės, kaip neigalėjo net tokis sunkus momentas — jau pergyventa ekonominė krizė.

DARBININKŲ LAIMEJIMAI

Sekmingai pasibaigus automobilių streikui, Jungt. Valstijų industriniame gyvenime papūtė pietų vėjas: be kitų didesnių ar mažesnių laimėjimų darbo pusėn palinko net tokia didelė, galinga ir per 50 metų unijos nepripažinusi korporacija kaip Carnegie-Illinois Steel Corporation. Ši korporacija kovo 1 dieną pasirašė su organizuojama plieno unija sutartį, pridėdama pakelti darbininkams algas po 10 centų per valandą ir sutrumpinti darbo valandas iki 40 valandų savaitėje. Ji taipgi pripažįsta ir uniją, kuri jau stiprokai suorganizuota. Panašiai rengiasi darviti ir kitos plieno ir geležies korporacijos.

Vien tik Carnegie-Illinois korporacijos sutartis paliečia apie 120,000 darbininkų. O algos tų darbininkų metuose padidėja apie \$100,000,000. Tai didelis darbininkų laimėjimas!

Iki šių dienų sunkiai dirbančių plieno darbininkų buklė buvo sunki: algos mažos, valandos ilgos, o apie uniją nebuvo nė kalbos. Dabar kas kita. Dabar jau rašosi kitokia tos industrijos darbininko buklės istorija.

Šitie laimėjimai, aišku, palies ir mūsų brolius lietuvius, kurių nemaža toje industrijoje dirba. Palies nemaža ir mūsų organizacijos narių, geležiniuose darbuose dirbančių. Ta naujoji gyvenimo eiseną teigiama atsilieps ir mūsų organizacijoje.

Vienas laimėjimas gimdo kitą ir todėl nėra abejonės, kad tokių laimėjimų atsieks ir visa didžiulė geležies darbininkų armija, iš apie 550,000 susidedanti. Nekitaip bus ir daugely kitų industrijų. O taip įvyksta todėl, kad darbininkuose pradeda rasti daugiau vienybės, užsispyrimo nenuolaiziai kovoti. Darbininkų laimėjimai vienas kitą seką dar ir todėl, kad šių dienų Jungtinių Valstijų administracija pradeda žmoniškiau žiūrėti į darbo žmonių reikalus, kad ji į juos kišasi ir užtaria.

MUSŲ SPAUDA

„Spauda yra galinesnė ir už kariuomenę“, kas tai yra pasakęs. „Duokit man spaudą — aš pasaulį nugalėsiu“, rėdo Napoleonas pa-reiškęs.

Amerikos lietuvių spauda irgi žymią rolę lošia: ji teikia žinias, samonina skaitytojus lietuvių bėje ar kitoje kokioje idėjoje; šviečia žmones, kultūrinia ir auklėja savo skaitytojus tokioms idėjoms, kokioms vienas ar kitas laikraštis pasirūšes tarnauti.

Senesnių laikų Amerikos lietuvių spauda buvo labai nešvari. Tai, aišku, rodė tuolaikinio lietuvių kultūrą užsieny. Juk: „kokia publika — toks ir kalbėtojas“, kokie skaitytojai — tokie ir laikraščiai“, arba priešingai. Šių dienų Amerikos lietuvių laikraščiai daug švaresni, atsargesni ir turiningesni. Tai antras mūsų kultūrinio išsiuoklėjimo veidas užsieny. Tačiau, mums rodos, mūsų laikraščiuose dar nemaža ir brudo. Pavyzdžiui, dar vienas-kitas redaktorius linkęs prastais žodžiais savo oponentą ar kolegą, kito laikraščio redaktorių, pakolioti. Dar vienas-kitas „deda pipirų ir druskos“ į savo rašinius, kad skaitytojai juos pamėgtinai skaitytu. Yra vienas ypatingas mūsų brolis laikraštininkas, kuris be paliuos, be atvėngos neigia visa, kas lietuviška. Dar kitas yra pamėgęs vulgariskus išsitarimus. Dar neišėjo pas mus iš mados „raudonieji“, „juodieji“, „kvašistai“, „parsidavėliai“, „išgamos“ ir visokie kitokie priedėliai.

Sekant vieno kito laikraščio vedamuosius straipsnius, ta nekultūringa tarne užsikrečia ir mūsų bendradarbiai bei korespondentai: rašydami ir paprasčiausią žinėlę, jie ir tų „laikraštinių pipirų“ nepasi-

gai. Skaitydami tokius „perliauius“ išsitarimus neatilsleka ir skaitytojai: juk jei laikraščiai, apšvietos ir kultūros atstovai, galima taip kalbėti — tai kodel aš, smertelnas žmogelis, negaliu vulgariskais priedeliais sau nepakenčiamą asmenį pakolioti? Ir taip tai, mūsų spaudos vedama, visuomenė nekultūringa. Bet priešingai: vulgarėja ir bekeiksmažodžiaudama pykstaši, barasi, keikiasi, ardosi vietoje broliškai sugyventi, vietoje vienytis ir bendrintis.

Taktinga ir švari kritika reikalinga ir yra geras dalykas. Žmogus yra toks dvikojis gyvunas, kuris myli kitus mokyti, savo pusėn traukti. Bet su pagalba juodųjų, raudonųjų ir kitokių tulo asmenybė žeminančių priedelių maža laimėsi: iš tavo žodžių pažins tave ir, sveikas, dingęs.

Kartojuame, kritika reikalinga ir geras dalykas. Bet kritikuotis galima ir be tų „laikraštinių pipirų“. Juos visiškai galima i šalį padėti: ta mūsų verdamoji „sriuba“, ta mūsų spauda, be jų bus kur kas garesnė ir rodys mūsų kultūringąjį veidą taip, kad nereikės prieš tikrai kultūringus žmones raudonuoti. O kultūros pas mus laikraštiniškumas, reikia sakyti, nestokuoja. Nekultūringais jie piešia tik kitus, manydami, kad tuo savo nekenčiamuosius priešus labiau pažemins.

Priežodis sako: „Ir gražioju galime akis išsilupinėti“. Todėl gražioju galeitume vieni kitus mokyti: kritikuoti ir stengtis nugalėti. „Tėvynėje“, „laikraštinių pipirų“ niekad perdaug nebuvo. Juomažiau jų, tikime, bus ateity. Taipgi kaip praeyti, taip ir ateity „Tėvynė“ stengsis tuos „pipirus“ pipirinti laukan ir iš savo bendradarbių rašinių.

Gera būtų, jei „Tėvynė“ ir kiti Amerikos lietuvių laikraščiai pasektu — tuomet daug švaresnę spaudą turėtume.

KLAIDINGA NUOMOŅĖ

Lenkai okupuotoje Lietuvoje jau suparalyžiavo visą lietuvių kultūrinį veikimą: uždarė mokyklas, net ekonominio pobūdžio organizacijas, deportuoja lietuvius iš Vilnijos ir vis dar nežmoniškai to krašto lietuvių persekioja. Tuo tarpu lenkų, gyvenančių Lietuvoje, buvis laisvas: jų netik niekas nepersekioja, bet dar koatsargiausiai su jais elgiamasi, kad „ponų“ lenkų „galingos rudybės“ neišprovokavus.

Taip dalykams esant, kai kurie mūsų laikraščiai pradėjo reikšti nuomonę ir net siulyti Lietuvos valdžiai, kad ji panašiai elgtųsi su Lietuvoje gyvenančiais lenkais. Gal tokią nuomonę yra pilnai logiška. Tiesa, tie lenkai, kurie gyvena Lietuvoje, gal toki geri žmonės, kaip ir lietuviai gyvena okupuotoje Lietuvoje ir jie neturėtų del savo „ponų“ elgesių kentėti bei būti persekiojami. Prie to, kankinti nieku nekaltus žmones yra nekultūringa ir nežmoniška priemonė. Bet kai kurie mūsų veikėjai galvoja kitaip. Filosofija: „jei tave metė akmeniu — mesk jį duona“ šių dienų gyvenime jau nebepritaikoma. Šiais laikais geriausiai kovoti lygiomis priemonėmis. Lietuvai pradėjus persekioti ten gyvenančius lenkus — gal Varšavos ponai susipras ir nustos terorizuoti savo žemėje gyvenančius lietuvius. Pagaliau persekiojamieji Lietuvoje lenkai bus priversti prašyti savo ponų liūtis okupuotoje Lietuvoje vedama terorą.

Mūsų nuomone lietuviai nepivalėtų sekti lenkų barbariškų darbų pavyzdžius. Bėnt kokiais sunetimais terorizuoti nekaltus žmones yra netik nekultūringa, bet ir neleistina. Tik tokiu atveju Lietuvos vyriausybė turėtų moralinį pagrindą spustelėti Lietuvoje gyvenančius lenkus, jei jie bandytų užgirti Varšavos militaristų vyknamą terorą prieš lietuvius, arba kitaip pasirodytu nelojingus Lietuvos valstybei. Lietuvių tauta piktinasi barbariskais lenkų darbais. Lietuviai nepivalo tokiais darbais pasžymėti.

ŽMONIŲ SVEIKATA. Šį skyrių veda DR. SUZANNA ŠLAKIS, 6733 Crandon Ave., Chicago, Ill. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

GERA SVEIKATA IR JOS UŽLAIKYMAS.

Rašo DR. SUZANNA ŠLAKIS.

Gerą sveikatą galime įsigyti su sveiku išsikaiviavimu mūsų valgymo, kas mums sveika ir kiek reikia valgyti. Su gėrimu taip pat. Reikia žinoti abėną žinojimą savo kuno ir jo reikalavimus.

Valgis atbudavoja nudėvėtas kuno celes ir priduoja maisto. Bet stiprių valgių mums nedaug reikia. Šie valgiai nesuvaltojami, jie mus tik apsunkina ir, kaip nereikalingi kraujai, buna išmetami su APSUNKINIMU nekurių kuno svarbių organų, kaip tai: INKSTŲ, KEPENŲ ir PLAUČIŲ. Tai atitaisyti, dalinai, galima vartojant daugiau vaisių ir jų skystimus bei pieną, o mažiau mėsos ir duonos su riebiais ir saldžiais valgiais.

Kodel Toks Skirtumas?

Kodel vieni mus dažnai sergam, arba užsikrečiam viena ar kita liga, o kiti NESERGAM, kad ir peršalam ar sušlampam nuo lietaus ir sniego? Kas yra, kad mūsų sveikata taip skiriasi? Kas yra, kad vienas žmogus smagus, linksmas ir sveikas, o kitas panašiam gerame užsilaikyme vis nesveikas, nesmagus ir silpnas. Tai yra mūsų SVEIKATA, su kuria mes apsigėmam, nors ir esam stiprių, sveikų tėvų ir gerai iš mažens auklėjami.

Sumani motina labai rupestingai ir tinkamai maitina ir išaugina savo mažus kukdikėlius ir sveikus ir stiprius jaunuolius.

„Too Much of Tėvynė“

Išrodo, kad „Darbininkas“ buvo jų pokilis. Mums teko sėnori su „Tėvynė“ pasiginęti. Labai gerai, nes lietuvių gyvenime yra žaidų ir žaidėlių, todėl bus malonu ir tikslu apie vieną-kitą jų pakalbėti. Beje, pasiginęti bus nesunku, nes „D-kas“ jau ir tėmas bando rodyti. Na, mes pradėsime iš pabaigos, šiuo syk pasirinkdami „too much of tėvynė“ (perdaug tėvynės, kas reiškia mūsų tėvynė Lietuva kai kam įgri-so).

Darbininks“ No. 15, baigdamas savo ilgoką mūsų adresu kritikos rašinį, griebiasi ir demagogijos (kas labai netaktiinga, nes demagogija tai ne faktai): mūsų išsireikimą „Tėvynės“ No. 8 „too much of tėvynė“ dangsto „too much of „Tėvynė“, kas turėtų reikšti, kad perdaug mūsų laikraščio, arba „Tėvynės“ rašiniai visiems jau įkirejo. Jei tokiu žargonu būtų galima išsireikšti, tai „D-ku“ pripažinsime tiesa: „too much of „Tėvynė“ tik kai kuriose lietuviškose klebonijose, nes „Tėvynė“ apgina lietuvių tautai stambiai užsitarnavusių asmenį, Dr. Šliupą ir į gyvenimą žiuri daug platesnėmis perspektyvomis, negu „D-kas“ kad daro. Kas liečia „Tėvynė“ ne klebonijose, tai ji labai mėgiama SLA. narių ir skaitytojų.

„Darbininkas“ No. 15, baigdamas „D-ku“ priminsime vieną gyvenimo vaizdelį (o tokiu vaizdeliu pas lietuvius jau labai daug pasitaiko). Šiuos žodžius rašančiam kartą teko dalyvauti įšventinamojo jauno kunigiuoko primicijų pokily. Primicijos, kaip primicijos — jos ejo sava, bažnytine tvarka. Mums betgi labiausiai buvo įdomus tų primicijų pokilis. Ją kizklose lietuvių kalba net katedome dalyvavo daug margo svieto. Dominavo kunigai, nes tai

„Too Much of Tėvynė“

tuviškai jau nemokoma, o daugely vietų jei mokoma, tai ta mūsų brongioji kalba tik mažu-žutė priesagėlė, kad pasirodžius „gerais patriotais“ esant.

Zinant visa tai ir ginant garbingą vyrą, kuris už lietuvių, už lietuvių kalbą visą savo gyvenimą kovojė, mes ir išsireiš-kėme, kad „Darbininkas“ vietoje tų asmenį keikti, vietoje rupintis „Tėvynės“ „laisvamanybės platinimu“, daug geriau padarytu, jei peržiūrėtų lietuviškas klebonijas. O tose klebonijose, kaip matome, jau ne viskas gera. Tėvynės tenai, iš-tiesų, jau „too much“. Peržiūrėjimui gi tų lietuviškųjų klebonijų, mums rodos, geriausiai tiktų „D-ko“ redakcinių straipsnių rašytojas, kun. Urbanavičius („K“), kuris neseniai tame laikrašty išdėjo savo paveikslą greta Dr. J. Basanavičiaus paveikslo ir prisidėjo antraštę: „Vienas iš žymiausių mūsų tos literatū, lietuviybės skiepi-tojų“. Šiame reikale mes nesiginėsim ir jam tos garbin-gos antraštės nepavydėsime. Kun. Urbanavičius yra geras ir gabus lietuvis, bet kodel tas gabus lietuvis nepaseka Dr. Basanavičiaus pėdomis? Juk Dr. Basanavičius neneigė Dr. J. Šliupą ir jo darbu; jis neskirs-tė lietuvių į partijas ar įsitiki-nimus. Jam visai lietuvių buvo geri ir mylimi. Kodel tad kun. Urbanavičius negalėtų tokiu pasirodyti ir gerokai apvalyti lietuviškas klebonijas, kaip kad Dr. Basanavičius, savu laiku, apvalė lietuvišką samonę ir pri-vertė ją lietuviškai protauti? Kodel tas klebonijas, kunige, nepajudinti, o bent tuo tarpu, palikti ramybėje tuos lietuvius, kurie lietuviškus darbus dirba? Pabandykite. Tikime, jums tai galės gerai sektis, nes jūs esate gabus lietuvis, drąsus kovo-to laisvamanybę ir lietuvišką pažangą. Todėl turėtumet ganė-tinai drąsos paspirginti ir jau-nuosius kunigėlius, kurie jau mūsų senosios tėvynės gėdisi ir „too much of tėvynė“ liga susirgo.

Kiek mums žinoma, tai šis naivus šukis: „too much of tėvynė“ tarpe jaunosios lietuvių dvasiškijs Amerikoje jau netik širdy, netik lupose, netik klebonijoje, bet ir viešai kartojamas ir smarkiai mūsų jauni-vynė“ mes „D-ku“ priminsime vieną gyvenimo vaizdelį (o tokiu vaizdeliu pas lietuvius jau labai daug pasitaiko). Šiuos žodžius rašančiam kartą teko dalyvauti įšventinamojo jauno kunigiuoko primicijų pokily. Primicijos, kaip primicijos — jos ejo sava, bažnytine tvarka. Mums betgi labiausiai buvo įdomus tų primicijų pokilis. Ją kizklose lietuvių kalba net katedome dalyvavo daug margo svieto. Dominavo kunigai, nes tai

MUSŲ JEGOS.

Nesvajok, lietuvi, Svetimojo krašto. Nors vienam išvykus, Mūsų jėgos mažta. Grižkite tėvynėn. Tie, kurie išėję, — Nors vienam sugrįžus, Jėgos padidėja. Matas Grigonis.

Tai tiek šiuo tarpu. Apie kitus „D-ko“ palestus klausimus, progai pasitaikius, pakalbėsime vėliau. Prieisime ir tą pempę, kuri pypta ne ten, kur jos vaikai ir pamatysime, kas į pievas eina.

Dovana Vaikų Žaislams

Mano vienas draugas, sekmingas piešėjas, kasmet lankantis Paryžiu gauti naujas idėjas, turintis keturis medalius už savo gabius darbus ir mokytojas vienose iš geriausių meno mokyklų New Yorke mane vieną sykį nustebino, sakydamas, kad jis savo piešinius piešia gal 10 ar 15 kartų kol jam piešinys galutinai patinka. H. G. Wells, garsusis Anglijos rašytojas, pasiepė, kaip baisiai savo rankraščius supekelioja pataisymais garsusis Amerikos rašytojas Sinclair Lewis, kuris už savo gabumus literatūroje gavo Nobelio dovaną. Nesenai skaičiau, kaip garsus Anglijos literatas Kiplingas rašė savo biografijoje, kaip jam reikėdavo perrašinėti savo darbą daugelį sykių ir po tam, padėjęs j šalia kokiam vienam metui, vėl jį taisyti, kol galutinai j neužbaigdavo.

Iš to viso matome, kaip sunkiai turi kiekvienas darbuotis kol atsižymi kokioje nors progose šakojė. Norėtusi žinoti, ar daug yra pas mus tokių. Manau, mažai. Iš kitos pusės paimant mūsų viešais valdininkus, karininkus ir kitus, kurie pilnai gyvenimo duona aprūpinti, sunku būtų rasti tarp jų žmogų, taip darbų ar mąstantį, kaip viršminėti. Jie dažnai paklija savo vietose augstynais per draugiskumus, apgavystais savo darbo svarbos perstatymais ir kitais menkinimais. Dauguma apsiliečia savo vietose savo protu, savo išžiūra, savo gamta dovanotose jėgose veikti kas būtų naudinga visuomenės labui. Arčiau pasijūrint — jų kasdieninis elgsmas lieka paiku, juokingu, kuklikšku ir gal apsiliedusiu.

Iš savo patyrimo Amerikos valstybiniam užsiėmimui, tačiau tuksantus dalyku, kuriuos reikėjo delei visuomeninio labo pataisyti. Pinigai buvo dažnai eikvojami baisiai dideliomis sumomis (milijonais) visai nereikalingiems dalykams. Mėginau taisyti daug sykių. Reikėjo bartis, pyktis, peštis; buti apie tuos mokesčius pakliamuose ir ant galo pasitraukti ant pensijos, kad „grafteriems“ geriau sektysi. Bet, dabar iš tos tarnybos išėjęs, galiu visiškai kalbėti ką tik noriu, kritikuoti netikusius dalykus ir smerkti jų globėjus ir sutvertojus.

Savo prelekcijoje gruodžio 9 d., Hunter Universitete, New Yorko mieste, aštriai kritikuavau Amerikos Quarantino nuo senovės supuvusius gydytojų istatymus, kuriais jie per apie 100 su viršum metų privertė kasvien beatvykstantį laivą į New Yorko uostą sustoti tenais delei sveikatos peržiūrėjimo, ką jie atlikdavo beveik akis užmerkę. Per 20 metų jokios pavojingos ligos jie nesurado, bet visgi užlaikė tam tikslui dvi sales, pastatė dar tik dabar daugelį naujų būdinkų, turi daug valdininkų, slaugii ir gydytojų, nesakant nieko jau apie jų kitas įstaigas, kurios iš dalies dar vis neša šokių tokią naudą.

Kai kada tenai, toje siaurutėlėje vietukėje, sustodavo net iki keturių dešimčių didelių laivų. Nors kiti valdininkai, prie maito ir atevystės, turėdavo reikalą nuolat ant jų užėti, bet šios šalies sveikatos apsaugos sargai jutos ištole neleidavo, kad jie būtų iš laivo išlipdavo ir jų geltonoji vėliava budavo nutraukta žemyn. Matydamas kaip juokingai bevertė buvo ta visa didelė jai ceremonija ir mėginant tai visiems nurodyti, vieną sykį užsokau į vieną di-

salas, Hoffman ir Swinburn, taipgi immigrantų sala Ellis Island, kur jokių ateivių jau daug metų neperžiuri, atiduoti New Yorko miesto vaikams pasiboviniūmui.

Ir štai, net pats nustebau, kaip greit visas atsitiko pagal mano nurodymus. Pradedant su vasario 1 d. laivams duota privilegija plaukti tiesiog į savo stotis ooste, visai nepaisant Quarantinos. Vasario 19 d. New Yorko miesto majoras LaGuardia apžiūrėjęs Hoffmanno Salą, tikslu priimti valdžios pasiūlymą miestui paversti ją vaikų pasiboviniūmui. Prie jos esanti kita salutė, Swinburn Island, bus naudojama gal kitiems tikslams.

Nuo sausio 25 iki 30 d. apie tai ir apie mano veiklą valstybinėje vietoje buvo daug rašyta vokiškame „New Yorker Staats Zeitung-Herold“. Paašikėjo, kad ant tų trimilijoninių Quarantinos salukių po tų visų mokytų ir išlavintų užžiura buvo laikoma 30 papugų (parrots), kurias turės gydytojai gabenti kur kitur, kad atrasti ar jos turi kokią nors pavojingą ligą, nes salas užims vaikai, vietoje papugų.

Reiks ir vėl mėginti, gal ir Ellis Island („Kaslegarne“) bus taipgi paskirta vaikų tikslams. Vincas F. Jankauskas.

Ką Lietuvos Sklandytojai Veiks Š. Amerikoje

Kaip žinoma, šią vasarą į Jungt. Valstijas rengiama Lietuvos sportininkų ekskursija. Joje dalyvaus ir du sklandytojai: J. Pyragius ir Br. Oškiniš. Jie su savim vežs du sklandytuvus ir visas priemones sklandymui rodyti. Vienas sklandytuvus tam reikalui jau dabar Kaune statomas. Tai bus vienas geriausių sklandytuvų visoje Europoje. Kitas sklandytuvus, pagal paties Br. Oškinišo planą, bus pritaikytas augstajam pilotai ir dkleimams vilkimo greičiams — 300 kilometrų per valandą.

Sklandytojai nusivėžs du parasiutus, 50 metrų gumos lyną sklandytuvui išmesti į orą, du trosus po 120 metrų sklandytuvams vilkti lėktuvo pagalba ir 1 trosą sklandytuvui išvilkti automobilio pagalba. Abu sklandytojai numato Amerikoje pademonstruoti tai, kas Lietuvoje pasiekta be motorinio sklandymo srity ir drauge „pamėginti Amerikos orą“. Bendrai Lietuvos sklandytojai norėtų kuo daugiau Amerikoje turėti viešų pasirodymų. Jei aviacijos dienų būtų nedaug, tada sklandytojai mėgintų oro sąlygas ir išmokytų progų pasiekti kiek žymesnių vaisių. Daugumą dienų, kuriomis bus tinkamas oras, sklandytojai mano praleisti aerodromuose. Mat, apskritai jie abu Amerikoje ruošiasi ne viešėti, bet dirbti. Viešuose pasirodymuose, kaip aviacijos dienos, piknikai ir kt., sklandytojai galėtų parodyti: sklandytuvo išmetimą į orą gumos lyno pagalba, sklandytuvo vilkimą važiujančiu automobiliu, sklandytuvo vilkimą stovinčiu automobiliu, sklandytuvo išvilkimą su lėktuvu, augstajį pilotą akrobatiką su sklandytuvu ir tt. Lietuvoje gauta žinių, kad ateinančią vasarą Amerikoje busiančios tarptautinės be motorinio skraidymo rungtyms vilkti Lietuvos sklandytojai rungtynių metu būtų laisvi — jie mielai dalyvaustų ir tose rungtynėse. Vykdami į Ameriką, abu sklandytojai žada nusivėžti Lietuvoje vartojamų mokamųjų sklandytuvų briežinių, kuriuos ten galėtų palikti. Amerikos lietuvių jaunimas susidomėtų sklandymu, tai Lietuvos sklandytojai galėtų padėti jiems vietoje suorganizuoti sklandymo stotį. Tsb.

Epigramos

Tulos širdys, lyg vakarinės pavasargėlės, gražiausiai skleidžia gyvenimo sutemoje. Kentėjimas yra tikras meilės cementas. Vedusiųjų meilė yra moderniška Utopija. Moteris yra gėlė, kuri išduoda savo kvapnius tik pauksmė. Moteris yra Alfa ir Omega, pirmas ir paskutinis žodis, pragaras ir rojus, geras ir piktas, prapulstis ir išganymas. Moterų dorovė yra lyg munušlis. Ji turi savo fazes, perversmus ir aptemimus. Veddybos yra mokslas. Meilė yra vaivorykštė jaunystės viesulios. Meilė yra taurė, iš kurios mes geriamė gyvenbę, mirtį ir nemarybę. Meilė yra pirmoji Ievės šypseną ir paskutinė Magdalenos ašara. Meilė yra pojučių poezija. V. J. B.

Telemehanikos Pritaikymas Karui

Karo pramonė dabar vienintelė gamybos šaka nežinanti krizio. Pasaulis sparčiai ruošiasi karui ir kiekvieną technikos ar mokslo laimėjimą tam tikslui stengiamasi panaudoti. XX amžių mes dažnai vadiname radiu amžiumi. Tad būtų tikras stebuklas jei radio nebūtų panaudojamas karo reikalams.

Radio kare visų pirma tarnauja kaip pigus ir patikimas ryšininkas tarp atskirų kariuomenės dalinių, tankų, orlaivių ar karo laivų. Bet tai būtų per maza radiotechnikos duoklė karui. Radio sudaro atskirą telemehanikos dalį, kuria bandys remtis businiasis karas. Radio telemehanikos uždavynus surasti budus, kaip radio bangų pagalba būtų galima valdyti įvairias kariavimo priemones.

Daug kas mano, kad businiasis karas bus arba bent turės baigtis pilietiniu karu. Tad vienai žmonių grupei labai svarbu, kad kare galima būtų vietoj mobilizuotų žmonių, kuo daugiau įvairių technišku įrengimų panaudoti. Mašina, pasirodo, patikimesnis daiktas, negu žmogus.

Du anglų generolai Hart ir Fuller yra išskėle tokią mintį: „Centralinė busimojo karo problema — tai pašalinimas žmogiško elemento. Būtinai reikalinga išrasti mašinas, kurios galėtų jausti, matyti, kalbėti už mus, statyti ir naikinti budamos bedvasiai daiktai. Busimam kare kareivis bus ne karys, o kvalifikuotas darbininkas“.

Pirmieji bandymai valdyti kariavimo pabuklus radio bangų pagalba nedavė lauktųjų vaisių. Tik vėliau išradus katodine lemputę atsivėrė platus telemehanikos horizontas. Telemehanikos istorija yra trumpa, bet labai pamokanti. Jos pradžia tenka laikyti 1897 metais, kuomet anglų išradėjai Wilsonas ir Avansas išėmė patentą telemehanikos aparatams, kurie gali būti pritaikinti orlaiviams, reflektoriams, parrankoms ir kitiems mechanizmams.

Sį klausimą sprendė ir elektrotechnikos „tėvas“, didysis išradėjas Edisonas, kuriam radio bangomis pasisekė valdyti matžus orlaivių modelius, bet pačių orlaivių valdyti neįstengė.

1914—18 metų kare ir iš vokiečių ir iš sąjungininkų pusės daug buvo dėta šiam išradimui pastangų, bet nelaimėta. Tačiau 1927 metų pralinkus, butent 1927 metais netoli Philadelphiajos miesto radio bangų pagalba valdomas eroplanas, pasikeldamas ir nutupdamas nuskrido 400 kilometrų. Vadinasi, orlaivius ore žmogus valdo budamas žemėj.

1906 metais vienas ispanų inžinieriui buvo pasisekę valdyti valtį radio bangomis. Bet toji valtis labai mažai tenuplaukdavo ir praktikoje išradimas jokios reikšmės neturėjo. 1910 metais vokiečių Virtas jau galėjo valtį valdyti 1 kilometro atstumu. Tačiau Didžiajam Kare šie išradimai dar negalėjo būti panaudoti. Tiesa, 1917 metais kovo mėn. 2 dieną Newporto uoste vokiečiai panaudojo tokią radio bangomis valdomą valtį ir nemažai sąjungininkus nustebinusią.

1922 metais italų generolas Kroko išrado telebomba, sveriančią 100 kg. Toji bomba įtaisyta panašiai, kaip jurų torpėda. Panašių bandymų buvo daug Anglijoje, Amerikoje, Japonijoje ir kitose valstybėse. Japonų majoras Nagajama sukonstruktavo radijo valdomą tanką, nueinantį 6—7 km. per valandą. Jis atlieka visus gau-

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

MAHANOY CITY, PA. — SLA. 211 kp. rengia vakariene ir šokius balandžio 11 d., Norkevičių svetainėje, W. Mahanoy St., Mahanoy City, Pa. Vakariene prasidės 7:30 val. vakare, o tuojuo po vakariene bus šokiai, kurie tęsis iki vėlybos nakties. Geriau pasiskirstysimės kuomet nors išryto taip, kaip ir visomet. Vakariene bus tikrai skani, muzikantai gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Apart vandenio bus ir kitokių gėrimų, tokiu būdu atsilankysite pavalgę, atsigers ir kas kiek norės pasišoks. Įžanga tiktai 1.00 asmeniui, tai reikia atminti, kad už tokią žemą įžangą niekar taip puikiai nepasilinksminsit. Bus duodama dovana \$10.00 ir tam šansai pardavinėjami po 10 centų. Nuosirdžiai kviečiame SLA. narius ir kartu visus šios apylinkės lietuivius-ves šitame parengime atsilankyti ir išanksto užtikrinam, kad busite pilnai patenkinti. — SLA. 211 Kp. Komitetas.

SHEKANDOH, PA. — SLA. 23 kuopa rengia kortavimo vakarą — Card Party balandžio 4 d., West End svetainėje, West Centre St., Shenandoah, Pa. Kadangi šio parengimo komisija susideda iš gana daug moterų ir vyrų, tad nėra mažiausios abejonės, kad tas kortavimo vakaras — Card Party visapusiškai pasekmingas bus. Todel SLA. 23 kuopa kviečia visus savo narius ir visus vietos ir apylinkės lietuivius skaitlingai atsilankyti į viršimimo kortavimo vakarą — Card Party, o užtikriname, kad visi atsilankysieji smagiai praleisite laiką ir geri kazyruotojai laimėsite gerus praizus-dovanas. — S. L. A. 23 Kuopos Komitetas.

BINGHAMTON, N. Y. — SLA. 50 kuopa rengia kortų lošimo partę kovo 14 d., Lietuvių Svetainėje, 2 val. popietų, 50 Rells St., val. popietų. Visi kuopos nariai ir svečiai esate nuosirdžiai prašomi atsilankyti į šį parengimą. SLA. 50 kuopa dar pirmą kartą rengia toki parengimą, todėl manoma, kad bus labai įdomus. Be to, ir

rengimo komisija, kuri susideda iš darbėčių kuopos darbuotojų, deda pastangas, kad atsilankiusius patenkinti kogeriausiai. Taipgi tuomi prisidėsite ir prie kuopos izdo sutvirtinimo. — P. B. Balckionis, S. L. A. 50 kuopos sekretorius.

NEW KENSINGTON, PA. — A. L. A. 192 kuopa rengia Lietuvos judamų paveikslų vakarą kovo 16 dieną, Slavokų Sakalų svetainėje, 1136 — 4th Ave., New Kensington, Pa. Pradžią 7:30 val. vakare. Paveikslus rodys J. Januskevicius. Prašome visus lietuivius ir lietuvaites į šį parengimą atsilankyti. Visi busite patenkinti, nes pamatysite daug dalykų iš Lietuvos gyvenimo. — Kviečia Komitetas.

Kuopu Susirinkimai

Aliquippa, Pa. — SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 14 d., 6 val. vakare, pas draugus Kavaliauskus, 300 Todd St. Visi nariai malonėkite atsilankyti laiku. Atsiveskite savo draugus prirašyti užsimokėti mėnesines duokles. Atidami atsiveskite savo draugus ir pažįstamuosius prirašyti prie SLA. 247 kuopos. Turime ir daugiau svarbių reikalų aptarimui. J. Pleckaitis, sekr.

Hart, Mich. — SLA. 183 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 14 dieną, 1 val. popietį, M. Dundulienės stube, 615 Courtland St. Visi nariai malonėkite atsilankyti laiku. Atsiveskite savo draugus prirašyti. Taipgi nepamirškite, kad šiame susirinkime bus galutinai nutarta prisidėti prie Lietuvių Kongreso, ar neprisidėti. Marė Daudulienė, sekr.

Esplan-Pittsburg, Pa. — SLA. 333 kuopos susirinkimas įvyks kovo 14 d., 2 val. popietį, L. P. D. A., 424 Locust St., McKees Rocks, Pa. Visi nariai atsilankykite. Neužmirškite atsivesiti savo draugus prirašyti prie SLA. 333 kuopos. D. Sanda, sekr.

Saginaw, Mich. — SLA. 144 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 14 d., 2 val. popietį, Jono Stadalniko namuose, 50 Rells St., val. popietų. Visi kuopos nariai ir svečiai esate nuosirdžiai prašomi atsilankyti į šį parengimą. SLA. 50 kuopa dar pirmą kartą rengia toki parengimą, todėl manoma, kad bus labai įdomus. Be to, ir

CUNARD SIAIS PER VAZIUKIT PER BERENGARIA BIRŽELIO-JUNE 19 D. Isplaukia iš New Yorko tiesiai į Cherburtua, o iš ten geležinkelio į Klaipėdą.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ Rengia ir prižiūri LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE. Populiaria Ekspresiniu Garlaiviu EUROPA Isplauks iš New Yorko GEGUŽES 16 d., 1937 Greiti traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną ir Klaipėdą. HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

IVAIROS ŽINIOS

IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

GINKAUS RADIO VALANDOS SUKAKTIS.

BROOKLYN, N. Y. — Kovo 16 d. sueina lygiai 3 metai, kai visiems žinomas biznierių ir SLA. veikėjas p. Juozas Ginkus, turi radio valandą. Kovo 16, 17, 18 ir 20 dienomis bus tos sukakties paminėjimo programai. Specialis programos bus kovo 16 d. Reikia pastebėti, kad p. Ginkus su savo radio valanda labai daug yra pasitaravęs ir susivienijimui.

SLA. Narys.

TAMKIUTĖS „DAINA“ VEL VEIKIA.

BROOKLYN, N. Y. — P-lės Violetos Tamkiutės „Lietuvos Daina“ vėl pradėjo lavintis ir rengiasi prie busimų parengimo ir juose kilnaus pasirodymo. Likime geriausių pasekmių!

Koresp.

NAUJAGADYNIŲ SUVAZIAVIMAS.

BROOKLYN, N. Y. — Per reitą sekmadienį Grand Paradise salėje įvyko „Naujosios Gadynės“ šėrininkų suvažiavimas. Šėrininkai gana skaitlingai suvažiavo net iš tolimų miestų. Kiek teko girdėti, tai tik apie 5 buvo kaip ir „bendro fronto“ šalininkai, už susidėjimą su bimbiniams, o visi kiti pritarė su bimbiniams nieko bendro neturėti.

Vakare toje pačioje salėje buvo bankietas, kuriame, apat šėrininkų, dalyvavo gana skaitlingas burys vietinių svečių, didžiojo biznierių.

Rep.

PAGALVOKITE APIE SAVO IR ŠEIMOS LIKIMĄ.

BROOKLYN, N. Y. — Teko pastebėti, kad čia randasi dar tokių lietuvių, kurie sveiki ir gyvi budami nesirūpina savo ir savo šeimos likimu. Jie save

niekur neapsidraudžia.

Pastaromis dienomis mirė vienas lietuvis ir šeima neturi nei cento jo palaikymui; eina per vietas biznierių kolekta darydami laidotuvėms. Žmogus, gyvas budamas, galėjo prigulėti prie SLA, ir kaip dešimtys tukstančių kitų lietuvių, taip ir jis, lengvai galėjo palyginamai mažas savo duokles užsimokėti ir būti apsidraudęs. Mirties atsitikime jo šeima netik nereiškė eiti aukų rinkti laidotuvėms, bet dar ir jai keli doleriai liktų.

Brooklyne randasi kelios S. L. A. kuopos. Visi pagalvokite apie savo likimą ir prie tų kuopų prisirašykite.

BRONX, N. Y.

Minėjome Lietuvos Nepriklausomybę.

Siemė ir mes minėjome Lietuvos Nepriklausomybę sukaktį. Pramogą surengė Sv. Jono, Šv. Izidoriaus, Šv. Kryžiaus dr-tės ir Lietuvių Piliečių klubas vasario 28 d. Programos buvo gražus. Tai dėka kun. Aleksioniui, kuris leido savo chorui programė dalyvaui, kun. Laurinaičiui, kuris su vaikų benu išpildė gražų programą ir vargonininkui Dulkei, kuris chorą vadovavo bei jo visiems dainininkams. Kalbėtojų buvo keletas: p. D. Klinga, p. J. Laučka, kun. Šestokas ir adv. C. R. Jurgėla. Jie visi gražiai pakalbėjo. Adv. C. R. Jurgėla perskaitė rezoliuciją, kuri tapo vienbalsiai priimta.

Parengime dalyvavo nemaža publikos; buvo vietinių ir iš apylinkės. Apie vietinius lietuvius, tačiau, reiktų pasakyti, kad jie truputį „primigė“, nes tokioje didelėje šventėje skaitlingiau galėjo pasirodyti.

Parengimą choras baigė daina „Mes be Vilniaus Nenurim-

sim“. Programai vadovavo p. K. Kovaliauskas.

Buvęs ir girdėjęs.

KLAIIDOS ATITAIŠYMAS.

ROKANKOMA, L. I. N. Y. — Praeitime „Tėvynės“ numery, rašydama apie SLA. 333 kp. ir Long Island Lietuvių Socialio Klubo pramogą, kur paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 19 metinė sukaktis, per neapsižūrėjimą, nepaminėjau vieno kalbėtojo, kuris gražiai ir pritaikinta tema pakalbėjo. Tuo kalbėtoju buvo SLA. darbuotojas, „Vienybės“ leidimo korporacijos pirmininkas, p. B. J. Schegaus.

Buvęs.

PITTSBURGH, PA.

Kaslink Lietuvių Atminties Kambario Pittsbuho

Universitete.

Ponia R. C. Mitchell sugrįžo iš Europos vasario 18 dieną ir išdavė visoms tautoms savo raportą, ką ji patyrė ir nuveikė lankydamosi įvairiuose kraštuose.

Raportas buvo labai įvairus. Labiausiai gyrė Lietuvą ir jos žmones ir pasakė, kad Lietuva ji daugiausiai, domavosi. Žadėjo daugiau papasakoti apie Lietuvą kada turės susirinkimą piktai del lietuvių.

Kambario planai bus mažiau pataisyti, taigi, ponija Mitchell, lankydamosi Lietuvoje, su lietuvių komitetu Kaune padarė tas permainas ir dabar architektas Gudaitis baigia juos dirbti. Kaip tik komitetas iš Lietuvos atsiųs planus — turėsime visuotiną lietuvių susirinkimą ir tada p. Mitchell papasakos apie darbuotę ir parodys, ką ji parsivežė iš Lietuvos, kaip vienbalsiai priimta.

Butų labai geistina, kad jį tą susirinkimą daugiausiai atsilankytų jaunimas, nes p. Mitchell kalbės angliškai ir bus visiems gerai suprantama, o p. Mitchell moka gerai išaiškinti, todėl išgirsite daug svarbių dalykų apie Čiurlonio meną,

kuriuo visas pasaulis domisi, ir daug kitų svarbių dalykų. Bus įdomu girdėti, ką amerikoni kalba apie Lietuvą ir jos ateitį.

Atsilankykite visi, o nesigalėsitė. Mitingas numatomas už mėnesio laiko Lietuvių Piliečių Svetainėje, 1723 Jane St., S. S. Laukite tikro pranešimo.

Petras Pivarunas.

MONTELLO, MASS.

Gražiai Paminėta Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktis.

Vasario 28 dieną Montello lietuvių labai gražiai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 19 metinę sukaktį. Parengimas įvyko Lietuvių Svetainėje, kur išpildyta gražus kėlbų ir muzikos programos. Parengimą vadovavo Dr. Algirdas Vaitkus.

Programas atidaryta Lietuvos Himnų, ką sugiedėjo Franklin Glee Klubo vyrų choras,

baigtas Amerikos Himnų, kurį sugiedėjo Sv. Roko parapijos choras. Prakalbą pasakė bostonietis adv. A. O. Šalna, ragindamas vietos lietuvius veikti garbingus darbus savo ir šio krašto naudai. Jaunutė Lena Matulaitytė gražiai padeklamavo lietuviškas eilutes. Taipgi jaunutė Julė Adomaitytė puikiai padeklamavo. Visų lietuvių plačiai gerbiamas skulptorius Petras Rimša, šiame parengime dalyvavęs kaip svetys, pakalbėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį. Svečiai dainininkais buvo bostonietis R. Juška, ponija M. Mazgelienė, gerai žinoma Sv. Roko parapijos solistė ir p-lė Sofija Vaitkiūtė, Dr. Vaitkaus sesuo, plačiai žinoma kaip dainininkė vietiniams lietuviams. Jie visi padainavo po keletą lietuviškų dainų-dainelių.

Paskutiniais kalbėjais buvo Worcesterietis adv. A. Miller, seniausias lietuvis profesionalus Mass. valstijoje ir Sv. Roko parapijos klebonas kun. J. S. Švagždy. Abu gražiai pakalbėjo. Ypač kun. Švagždy ragino lietuvius dirbti vienybėje. Franklin Glee Klubo vyrų choras padainavo keletą dainų. Choras labai šauniai išrodė ir gražiai dainavo. Šiam chorui vadovauja p. A. Krush. Taipgi dainavo Sv. Roko parapijos choras, vadovaujamas p. K. Vaško. Šis choras irgi gražiai dainavo ir gražiai pasirodė.

Žmonių parengime buvo virš 600. Parengimo komisiją sudarė: Dr. Vaitkus, kun. J. S. Švagždy, Dr. A. F. Budreckis, Dr. J. P. Kvaracijus, Dr. A. J. Gorman, adv. J. M. Veracka ir p-lė K. Yakovonytė.

Šį parengimą reikia skaityti gerai pavykusiu. Apie jį gana gražiai parašė vietinė amerikoni spauda. Pavyzdžiui, „Brookton Daily Evening Enterprise“ dienraštis įdėjo ilgoką aprašymą ir vakaro vedėjo, Dr. A. Vaitkaus, paveikslą. Rep.

DETROIT, MICH.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas.

Vasario 14 dieną vakare, Sv. Jurgio parapijos klebono kun. J. Čižausko iniciatyva ir rūpesniu, surengta gražios išskilmės, paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Šventėn to paties klebono pakviestas atvyko svečias iš Lietuvos V. Uzdavinys, kuris čia dideliu pasisekimu kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės ir Vilniaus reikalais. Jo kalba paliko gražiausią įspūdį. Daug kam tik dabar paaiškėjo tikrieji Lietuvos nepriklausomybės keliai ir kovos, tik dabar ne vienas patyrė ir okupuotos Lietuvos brolių ir seserų panašius laisvės kovos kelius. Džiaugtis reikia ir tuo, kad svečio V. Uzdavinio kalbos klausėsi ne tik senesnieji, bet ir čia gimęs jaunimas nepaprastai domėjosi iškalbingu, įdo-

miu pranešimu.

Oficialiai vakarą pradėjo kun. J. Čižauskas, pakviesdamas vietos advokatą, populiarią teisėją p. Uvika, vesti vakaro programą.

Be V. Uzdavinio, kalbėjo: kun. Silvius, kun. Masevičius, Dr. J. Jonikaitis, adv. Kundrotas. Pats vakaro vedėjas adv. Uvikas, kaip Amerikoje gimęs lietuvis kėlė mintis, kodėl ir čia gimusieji lietuvių turi mirti Lietuvos nepriklausomybės šventė.

Koncertinę dalį sumaniai vedė muzikas J. Nekrašas.

Gražiai pasirodė ir 18 merginų choras. Neatsiliko ir vyrai, kurių 15 žmonių balsai visai vykusiai dainavo.

Neblogas buvo kvartetas: Bukšaitė, Juodsnukaitė, Medonis ir Nekrašas. Duetai buvo net keli: T. Jeselionytė ir Beliackas.

Tačiau nepaprastai visus nustebino ir nudžiugino solistai, kai gražiai padainavo solistė Bukšaitė „Kur bakažė“ bei „Oi tai buvo pas močiutę“ ir muzikai Nekrašui puikiai pasirodžiusiam su „Dviem grenadieriais“. Išėjo scenon pats kun. J. Čižauskas, kaip solistas ir gražiai padainavo Naujelio „Neverk, motušėlė“, „Giedu dainelę“ ir „Vasaros naktys“. Mes visi žinojome, kad kun. J. Čižauskas yra kompozitorius, didelis muzikos mėgėjas ir muzikas, bet niekuomet nebuvome girdėję jo dainų.

Žmonių išskilmes gana daug susirinko. Pagerbdami Lietuvos Nepriklausomybės devynioliktą sukaktį ir atmindami pavergtų vilniečių reikalus sudėjo aukų Vilniaus reikalams \$66.75. Štam besnieji aukotojai buvo: Čiurlionytė-Douvan ir K. Stepanauskas — po 5 dol., Dr. Jonikaitis — 2 dol., o po 1 dol. aukojo — kun. J. Čižauskas, muz. B. Nekrašas, Dr. B. Rydzauskas, E. Valiukienė, V. Narusevičius, J. Šeiry, J. Valukonis, V. Kazlauskas, O. Žukauskienė, K. Klimerauskas, J. Grigalaukas, J. Kazickas, A. Kleiva, P. Petrusis, S. Aukščiušas, S. Rokas, A. Mitchell, T. Jurėnas, V. Varneckienė, A. Dzenkauskienė, A. Stasienė, P. Medonis, K. Karmaras, vadovaujamas p. K. Vaško.

Šis choras irgi gražiai dainavo ir gražiai pasirodė.

Žmonių parengime buvo virš 600. Parengimo komisiją sudarė: Dr. Vaitkus, kun. J. S. Švagždy, Dr. A. F. Budreckis, Dr. J. P. Kvaracijus, Dr. A. J. Gorman, adv. J. M. Veracka ir p-lė K. Yakovonytė.

Šį parengimą reikia skaityti gerai pavykusiu. Apie jį gana gražiai parašė vietinė amerikoni spauda. Pavyzdžiui, „Brookton Daily Evening Enterprise“ dienraštis įdėjo ilgoką aprašymą ir vakaro vedėjo, Dr. A. Vaitkaus, paveikslą. Rep.

Vakaro vedėjas adv. Uvikas paskaitė protesto rezoliuciją del persekiojamų pavergtų brolių vilniečių. Rezoliucija priimta vienbalsiai. Ji išsiųsta Washingtono Amerikos vyriausybei ir kitur.

WATERBURY, CONN.

Lietuviams Nelietuviškas „Show“.

Sausio 30 d. buvo suvaidintas „Minstrel“, kurį Lietuvius Nepriklausomas Politiškas Klubas surengė Vanta svetainėje. Atsilankę į minėtą parengimą ir užsimokėję po 50c., ką mes matome ir išgirstame? Net šalta pasidaro: lietuvių pilna svetainė ir dauguma atvykę iš Lietuvos ir nemaža jų angliškai nesuprato, o programoms duodama nelietuviškas. „Master of Ceremonies“ buvo palydimas dviejų mažų vaikų — airišuko ir lenkės mergaitės. Airišukė šoko „tap dance“. Itālė skambino pianą.

Ar pas mus lietuvius jau nėra ne vaikų, ne mergaičių, kurie galėtų programus pildyti? Ar mūsų veikėjams tokio programo lietuvių per „dumb“ atlikti? Waterbury yra labai daug gabaus jaunimo. Bet — kai kuriems veikėjams kiti geresni

ir stato lietuvius kitų akyse, kad mes nieko neišmanom ir ne mokam.

Tą vakarą nebuvo nė airių, nė italų, nė lenkų, tik lietuvių susirinko. Programas nekaip atliktas kad ir angliškai, bet reikėjo geriau išsilavinti. Kai kurios išėjo į sceną „chewing gum“ kramtydamos.

Mes veik visi turim radio savo namuose, tai ir girdim gana gerų artistų, kurie angliškai dainuoja. Mes atsilankę į savo parengimus norim pasiklausyti savo dainelių, kurių mums kiti nedainuoja ir kurių mes turim labai daug ir kurios maloniai skamba, tik lietuviams jusmoms ir švetimų dainuotojomis dainomis lietuviškuose parengimuose penėti?

M. Makarevičienė.
RED. PASTABA: Tą dalį, kur rašoma apie vieną „Naujienose“ apšmeižtą panelę, apšmeižiam, nes mūsų laikraštis tas šmeižtas netilpo. Pasisųskite tą pataisą „Naujienoms“.

Ivairios žinios

GRAŽIAI TVARKOMAS KYBARTŲ MIESTELIS.

KYBARTAI, VILKAVISKIO APSKR. — Šiais metais Kybartų miesto savivaldybė numato atlikti daug svarbių ir reikalingų viešųjų darbų. Jau nuo seniau Kybartuose buvo galima pastebėti daug trukumų: buvo blogai išgrįstos ir visai negrįstos gatvės, duobėtos ir netinkamas susisiekimui pientas Kybartai-Virbalis, mieste iš seniau užsilikęs griovis ir t. t. Dabar visi šie trukumai pašalinami arba bent dalinai šalinami.

SVEIKUMO REKORDAS.

RASEINIAI. — Šio miesto pakraštys nuosavame namely gyvena senutė Mockienė. Jai šiuo metu eina 95 metai amžiaus. Senutė dar gana tvirta ir sveikata, nepaprastai užsigrudinusi. Savo gyvenamąjį kambarėlį nors ir didžiausiam šalčiui esant beveik nekurena. Tai daro ne iš neturto, bet kad kuro deginimą jį laiko visai nereikalingu dalyku. Savo namely senutė gyvena vieną vieną, visus namų ruošos darbus atlieka pati be jokios svetimųjų pagalbos. Pažymėtina, kad per visą savo gyvenimą kuria nors pimtėsne liga ši moteris nėra niekadus sirgusi ir niekadus nėra kreipusi į gydytoją. Visą laiką ji buvo paprasta darbininkė, labai darbšči ir taupi.

JAUNUTIS ORKESTRO DIRIGENTAS.

ZARASAI. — Gimnazijos salėje buvo suruoštas retas ne tik Zarasuose, bet ir visoje Lietuvoje dainų ir muzikos koncertas. Muzikalę programą dalį atliko 3—6 metų amžiaus keliolika muzikantų. Įvairiais stygų instrumentais tie jaunieji muzikantai vykusiai pagrojo keletą muzikos kurinelių. Orkestrui dirigavo jaunutis dirigentas, 8 metų amžiaus vaikas, Sauliukas.

SUSAUDĖ TEISEJĄ.

SARANSK, Rusija. — Čia tapo mirčiai pasmerkta ir sušaudytas buvęs teisėjas A. Demidov. Jis buvo kaltinamas už sudėginimą kalėjimo, kuriame norėjo sunaikinti jam priešingus dokumentus. Teisti ir keturi jo padėjėjai, kuriems priteista nuo 3 iki 10 metų kalėjimo bausmė.

DREBĖJO ŽEMĖ AMERI-KOJE.

SAN FRANCISKO, CAL. — Kovo 8 dienos anksti ryta žemės drebėjimas pasireiškė taip

Kovo 12 1937.

PILVE VOTIS GALI BUT ISGYDYTA BE PEILIO.

Nekentėtik be reikalo nuo rūkšties, gazu pilve, po valgio—sunkumus ir bausius dieglius. Tie grauziantys, baisiai erzinantys skausmai, kurie paprastai pakilia pavalgius, gali but sustabdyti greit be operacijos ir nesuštrukdžius nuo darbo. **KARBOMINT** Milteliai sulauko rugšči, gazo skausmus tuoju panaikina ir apsaugoja votj nuo pakilančių pilve rugščių. Taipgi išveja tuos kankinančius nuodus, kurie yra skausmo priežastimi.

Nesūskite pinigų. Užmokėsite paštomai \$1.25 kuomet pristatys vaistus. Iškirpkite ši skelbima ir pasiuskite šiandien iš

KARBOMINT CO., Dept. T.
529 Hudson St., New York, N. Y.

vadinamoje San Francisco Ilnankos apyrbėje. Drebėjimas buvo gana smarkus, nes nemaža namų smarkiai judėjo ir nuo lentynų nupuolė bankos sudužo. Didelių nuostolių, tačiau, nė gyvybėmis, nė medžiaginių nepadaryta. Žemė sudrebėjo dviem atvejais ir vietos gyventojai buvo neapsakomai išgąsdinti.

„RADIO KUNIGAS“ UZ ROOSEULTĄ.

DETROIT, MICH. — Kovo 8 d. žinomas „radio kunigas“, pamokslininkas kun. Ch. E. Coughlin pareiškė, kad Augščiausio Teismo reikale turėtų būti išleista konstitucinis priedas. Jis pasakė, kad amerikoni tauta pergyvena konstitucinės valdžios krizę, kas turėtų būti sutikta konstituciniu būdu Augščiausio Teismo veiksmams suvaldant. Jis taipgi pasakė, kad prez. Rooseveltas jokio diktatoriaus posto nesiekia.

VARSAVA. — Pionki amunicijos dirbtuvėje istiko didelis sproginas. Pranešimai nusako, kad 18 darbininkų užmūsta ir daug sužeista.

AREJO VITKAUSKO KNYGA BRAZILIJAI.

Brazilijos lietuvių nutarė patys spausdinti įvairius lietuviškas knygas, nes Lietuvoje spausdintos perbrangiai atsieina (Brazilijoje ir spausdinimas pigesnis). Savo lietuviškus knygų leidimo. Tai bendrovei atiduota išleisti Arėjo Vitkausko knyga (apysaka) vardu „**Į BRAZILIJA**“, poetingai ir drauge realiai vaizduojanti lietuvių iš Lietuvos smarkų bėginimą Brazilijon prieš dešimtą metų. Knyga „**Į BRAZILIJA**“ bus platinama ir Žiemų Amerikos Jungtinėse Valstijose ir Lietuvoje.

— Patarkite savo draugams ir pažįstamiems prisirašyti prie Susivienijimo, nes tai yra didžiausia lietuvių apdraudos ir pašelpo organizacija.

Reumatinizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skauskaulų Gėlimu, arba Mėšungiu — raumenų sukumim, nes skaudėjimai ant patalo paguld. **CAPSIDO COMPOUND** mostis lengvai pašalina viršmūnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „**SALTINIS SVEIKATOS**“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER
Patengvinimas drebėnantių neuralgijos skausmų — gaunamas tuoju. **PAIN-EXPELLER** bonkutė tik 35c. ir 70c. visose vaistinėse.

BLOGAME ORE

NĖRA reikalo blogame ore bėgioti, kad perkant reikmenis persišaldyti. Tai atlikite telefonu. Krautuves šiandien mieliai priima užsakymus telefonu ir patarnauja taip skubiai, duodamas tos pačios rūšies pirkinius kaip ir ypatingai juos perkant. O jusų pinigai telefonu irgi tiek pat reiškia.

PIRKITE REIKMENIS PER TELEFONA

NEW YORK TELEPHONE COMPANY